

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **C. X. C.**, zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 4. 2005, č. j. 56 Az 142/2004 – 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 11. 2004, č. j. OAM-3138/VL-20-ZA05-2004, byla žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu je snaha o legalizaci pobytu v České republice, kam v lednu 2001 přijela výhradně za prací, přičemž z vlasti odešla kvůli tvrzeným ekonomickým potížím. Při posouzení uváděných potíží žalovaný neshledal žádnou spojitost s důvody pro azylové řízení relevantními, proto žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou zamítl. Žalovaný dále pro nadbytečnost neposuzoval, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, a nehodnotil překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že byla v řízení o udělení azylu zkrácena na svých právech. Konstatovala, že žalovaný porušil ustanovení § 3

odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Podle názoru žalobkyně správní orgán rovněž nesprávně právně kvalifikoval zjištěný skutkový stav a pochybil, když faktickou skutkovou podstatu nepodřadil ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalobkyně vyjádřila své přesvědčení o tom, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, resp. alespoň pro vztažení překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu. Žalobkyně odkázala na obsah spisu a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 7. 4. 2005, č. j. 56 Az 142/2004 – 20, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že neshledal žádné pochybení v postupu správního orgánu, neboť žalobkyně měla v průběhu správního řízení dostatek možností k tomu, aby uvedla vše, co považuje za důležité pro rozhodnutí ve věci azylu, a byla poučena o procesních prostředcích, které měla k dispozici. Obecné námitky porušení správního řádu označil krajský soud za nedůvodné. Krajský soud konstatoval, že snahu o legalizaci pobytu v České republice, kam žalobkyně přicestovala za prací kvůli ekonomickým potížím ve vlasti, nelze podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno ve shodě se zákonem a žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen stěžovatelka) včas kasační stížnost z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Namítala, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Do České republiky přicestovala v roce 2001 za svým manželem, který po jejím příjezdu zmizel. Přicestovala z důvodu ekonomických potíží ve vlasti, našla si zde práci a chtěla by zde žít a pracovat. Krajskému soudu dále vytkla, že neposoudil její situaci se zřetelem ke skutečnostem, které ji vedly k odchodu z vlasti, a nezkoumal, zda jsou dány podmínky ustanovení § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka namítala, že v rozhodnutí nebylo řádně zdůvodněno, proč jí uváděné ekonomické důvody správní orgán nepovažoval za důvody humanitární, což podle názoru stěžovatelky v určitých situacích může. Stěžovatelka dále uvedla, že její osobní poměry spolu se situací v zemi jejího původu zakládají humanitární důvody, pro které měl být stěžovateli azyl udělen a měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení. Stěžovatelka uzavřela, že krajský soud pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný, a namítla nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů rozhodnutí. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky. Zdůraznil, že stěžovatelka neuvedla žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu, proto byla její žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační

stížnosti. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně neshledal.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka v žádosti o udělení azylu ze dne 27. 10. 2004 uvedla, že o azyl žádá z důvodu legalizace pobytu v České republice, kde si chce vydělat na zaplacení dluhu a poté se hodlá vrátit do Číny. Stěžovatelka přicestovala do České republiky v lednu 2001 za manželem, který zde pobýval, avšak po jejím příjezdu zmizel. Do Číny se stěžovatelka podle svého vyjádření vrátit nemohla, protože si tam půjčila peníze na cestu a neměla finanční prostředky na splacení dluhu. V případě návratu do vlasti se stěžovatelka obává věřitelů, pokud nezaplatí dluhy. Stěžovatelka dále uvedla, že má žaludeční potíže. Stěžovatelka, ani nikdo z její rodiny, nebyla členkou žádné politické strany, ani jiné organizace. V rámci pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatelka doplnila, že z Číny odešla také proto, aby si vydělala více peněz, než bylo možné v Číně. Uvedla, že ve vlasti měla pouze ekonomické problémy. Po odchodu manžela neměla dostatek peněz, protože nepracovala a starala se o svého syna. Za cestu do České republiky stěžovatelka zaplatila 9000 USD, od soukromých osob si vypůjčila 60.000 RMB, přičemž z dluhu doposud uhradila cca 10.000 RMB. Stěžovatelka konstatovala, že příčinou jejích ekonomických potíží byla skutečnost, že se musela starat o dítě, a když jí péči zabezpečila tchýně, nenašla stěžovatelka práci, protože nemá žádné vzdělání. Stěžovatelka neměla ve své vlasti potíže se státními orgány.

Z takto zjištěného skutkového stavu, tj. především z informací poskytnutých přímo stěžovatelkou, vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Oba shodně dospěly k tomu,

že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 – 48).

Stěžovatelkou uvedené důvody, tj. ekonomické problémy a legalizace pobytu na území České republiky, nelze podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu, proto nejsou z hlediska českého práva azylově relevantní.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka neuvedla, že byla nebo mohla být v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Neuvedla tedy žádný azylově relevantní důvod, proto Nejvyšší správní soud považuje rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí její žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu za správné.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle ustanovení § 14 zákona o azylu, avšak krajský soud nezkoumal splnění podmínek tohoto ustanovení, ani nezdůvodnil, proč důvody uvedené stěžovatelkou nepovažuje za zvláštního zřetele hodné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, přičemž současně posuzoval důvody pro udělení azylu podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) a výrokem se o nich vyjadřoval. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona zjišťován není, dostává se výrok správního orgánu o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 zákona do logického rozporu s výrokem o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 – 90).

V souladu s citovanou judikaturou Nejvyšší správní soud konstatuje, že v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu pro její zjevnou nedůvodnost je nadbytečné posuzovat, zda stěžovatelka splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu. Předpokladem pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je totiž skutečnost, že v řízení o udělení azylu nebyl zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 téhož zákona, což znamená, že správní orgán věcně posuzoval splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V případě stěžovatelky však tento předpoklad naplněn nebyl, když její žádost byla zamítnuta a ustanovení § 12 zákona o azylu nebylo užito.

S ohledem na tyto skutečnosti považuje Nejvyšší správní soud námitky stěžovatelky týkající se neudělení humanitárního azylu a tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu za nedůvodné, neboť krajský soud v případě stěžovatelky neměl povinnost posuzovat a odůvodňovat splnění či nesplnění podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatelky, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů a konstatoval, že v postupu správního orgánu neshledal žádná pochybení a napadené správní rozhodnutí bylo vydáno ve shodě se zákonem, což potvrzují i výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. uvedené v kasační stížnosti nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelka podala současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelka s podanou kasační stížností úspěch neměla.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu